

Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen) aan hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld), 18 maart 1950

Voor Hirschfeld persoonlijk van Van Maarseveen.
Mede namens Drees en Blom.

Uw telegrammen over Oost-Indonesië maken duidelijk dat het drijven van Djokja het gevaar van een binnenlandse oorlog in Oost-Indonesië oproept. Wanneer het KNIL daarin betrokken wordt voorzie ik daarvan verstrekkende consequenties op allerlei gebied. Bij ons te lande zullen invloedrijke groepen, die de RTC-resultaten aanvaard hebben een poging tot vernietiging van de deelstaat Oost-Indonesië als een flagrante inbreuk op die resultaten en in het bijzonder op art. 2 der Overgangsovereenkomst en het daarin belichaamde zelfbeschikkingsrecht zien. Waar Oost-Indonesië de enige deelstaat is waarin een democratisch gekozen parlement fungeert en waarin bovendien een grote mate van orde en veiligheid heerst, zal veler sympathie hier te lande naar Oost-Indonesië uitgaan. Internationaal zou een dergelijke burgeroorlog het aanzien van de RIS zeer kunnen schaden. De positie van de Nederlanders, voornamelijk op Java, zal de weerslag ondervinden van een strijd in Oost-Indonesië indien daarbij elementen uit het KNIL betrokken zijn, omdat natuurlijk die strijd door Djokja in het debetconto van Nederland zal worden gebracht. Uiteraard zal een en ander zijn weerslag hebben op de Unie en de Unieconferentie en op de gehele verhouding van Nederland tot Indonesië. Onder deze omstandigheden juichen wij alle maatregelen, die tot strekking hebben het KNIL een neutrale houding te doen innemen toe, maar daarnaast zouden wij U willen verzoeken bij Hatta nog eens in het licht van het bovenstaande krachtig te willen aandringen om aan het drijven van Djokja ten aanzien van Oost-Indonesië een halt toe te roepen en hem daarbij erop te wijzen, dat al is het KNIL formeel nog onder Nederlandse bevelvoering, het voor Nederland onmogelijk zou kunnen worden om de Indonesische elementen in het KNIL volledig in de hand te houden wanneer een burgeroorlog zou uitbreken waarin deze Indonesiërs aan de ene of aan de andere zijde partij zouden kiezen.

Wij zouden het op prijs stellen indien Gij te dezer zake ook contact zoudt willen opnemen met Cochran.